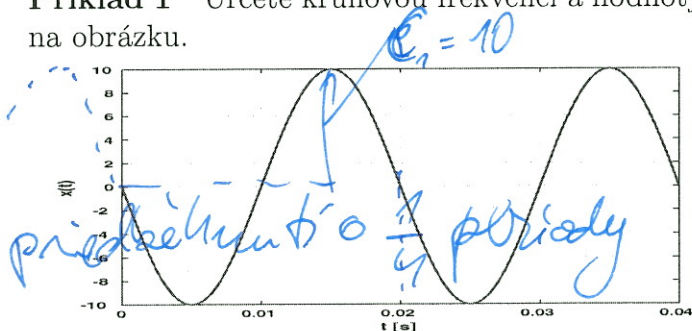

Semestrální zkouška ISS, 2. opravný termín, 1.2.2017, skupina A

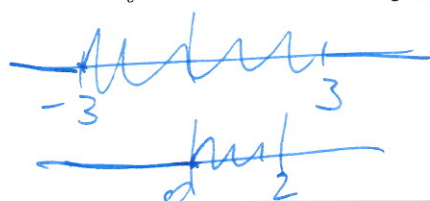
Login: Příjmení a jméno: Podpis:
(čitelně!)

Příklad 1 Určete kruhovou frekvenci a hodnoty všech nenulových koeficientů Fourierovy řady pro signál na obrázku.

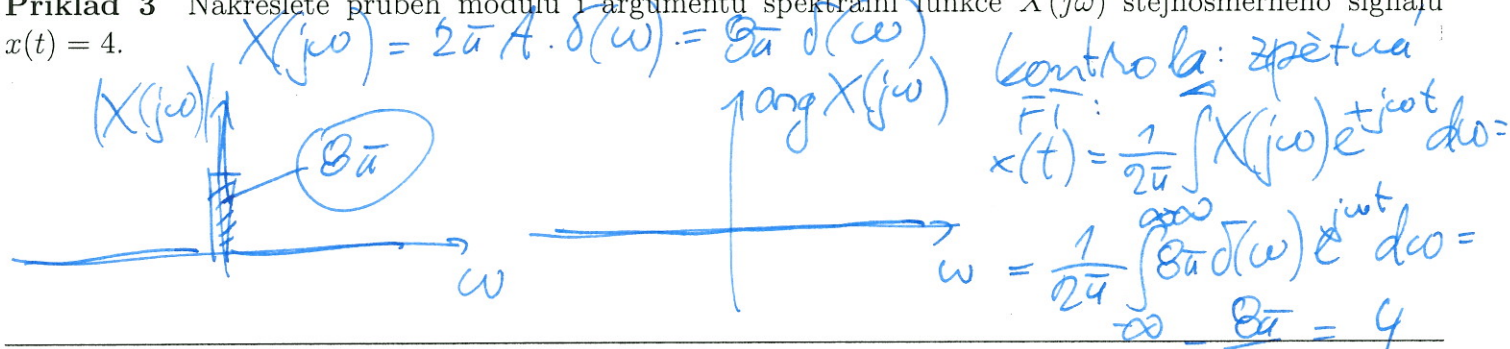
$T_1 = 0.02$ s $f_1 = \frac{1}{0.02} = 50$ Hz
 $\omega_1 = 2\pi f_1 = 100\pi$ rad/s
 $c_1 = 5 \cdot e^{+j\frac{\pi}{2}}$
 $c_{-1} = 5 \cdot e^{-j\frac{\pi}{2}}$

Příklad 2 Provádíme konvoluci dvou signálů se spojitým časem: $x_1(t)$ je nenulový od -3 s do 3 s. $x_2(t)$ je nenulový od 0 s do 2 s. Napište, v jakém intervalu bude nenulová jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

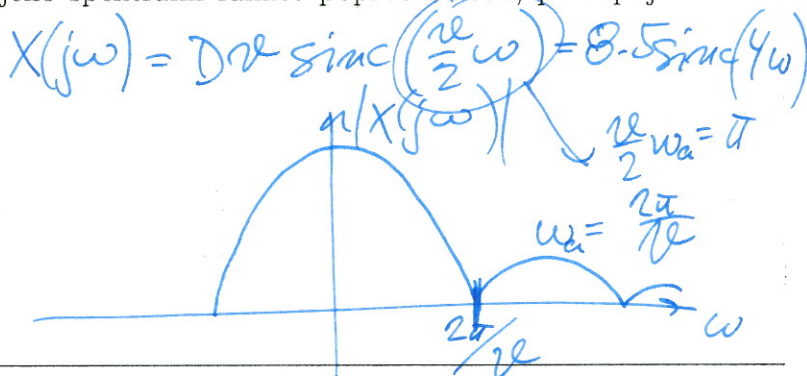
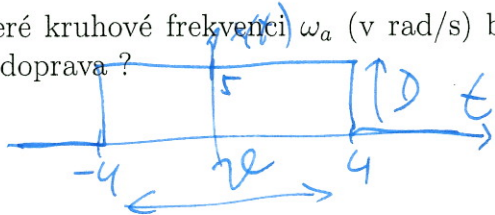
$y(t)$ bude nenulový od -3s do 5s

Příklad 3 Nakreslete průběh modulu i argumentu spektrální funkce $X(j\omega)$ stejnosměrného signálu $x(t) = 4$.

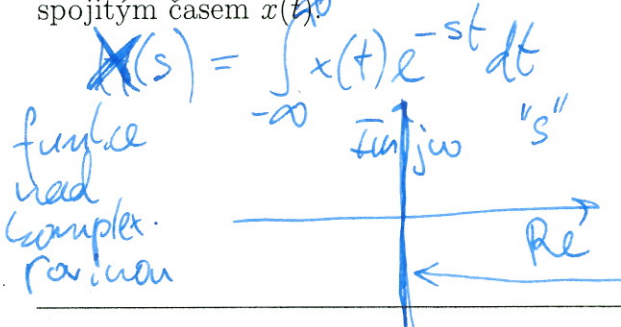
Příklad 4 Je dán obdélníkový signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } -4 \leq t \leq 4 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Na které kruhové frekvenci ω_a (v rad/s) bude jeho spektrální funkce poprvé nulová, postupujeme-li od $\omega = 0$ doprava?

$\omega_a = \frac{2\pi}{8} = \frac{\pi}{4}$ rad/s

Příklad 5 Vysvětlete vztah mezi Fourierovou transformací a Laplaceovou transformací téhož signálu se spojitým časem $x(t)$

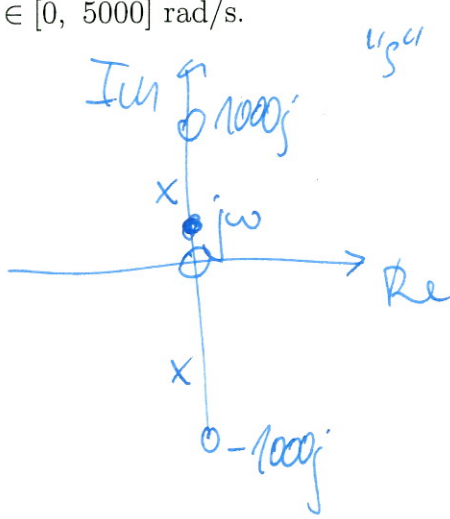

$X(s) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-st} dt$
 $X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt$
 hodnoty $X(s)$ uad imaginární osou, nahradíme $s = j\omega$

Příklad 6 Přenosová funkce systému se spojitým časem má nulový bod $n_1 = 0$, další dva komplexně sdružené nulové body a dva komplexně sdružené póly:

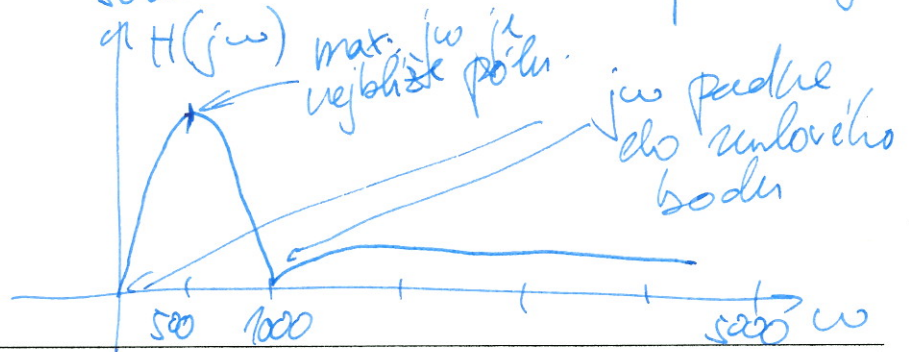
$$n_{2,3} = \pm 1000j, \quad p_{1,2} = -10 \pm 500j.$$

Nakreslete přibližně průběh modulové frekvenční charakteristiky $|H(j\omega)|$ pro kruhové frekvence $\omega \in [0, 5000]$ rad/s.

u_{ga}

Modul $H(j\omega)$ je dán jako součin délek vektorů od nul do $j\omega$ součin délek vektorů od pólů do $j\omega$

Příklad 7 Netopýr rezavý vysílá zvuk — periodický signál — na základní frekvenci $f_1 = 23$ kHz. Jedná se o složitý signál, je nutné zaznamenat nejen základní frekvenci, ale i další harmonické frekvence až do $4f_1$. Určete, jaká bude minimální vzorkovací frekvence pro navzorkování netopýřího zvuku.

$$4f_1 = 92 \text{ kHz}$$

$$F_{smin} = \dots \underline{2 \cdot 92 = 184 \text{ kHz}}$$

Příklad 8 Kvantizér má k dispozici 6 bitů, do něj vstupuje harmonický signál (cosinusovka), který plně využívá jeho dynamického rozsahu. Určete poměr signálu ke kvantizačnímu šumu (SNR) v deciBellech (dB) takového kvantizéru.

$$\text{SNR} = \dots \underline{1,76 + 65 = 37,76 \text{ dB}}$$

Příklad 9 Vypočítejte a do tabulky zapište běžnou lineární (ne kruhovou!) konvoluci dvou signálů s diskrétním časem.

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x_1[n]$	4	3	1	2	0	0	0	0	0	0
$x_2[n]$	1	-1	0	1	0	0	0	0	0	0
$x_1[n] * x_2[n]$	4	-1	-2	5	1	1	2	0	0	0

Příklad 10 V tabulce je dán signál s diskrétním časem o délce $N = 4$. Napište jeho přeepsané kruhové posunutí.

n	0	1	2	3
$x[n]$	4	3	1	2
$R_4[n]x[\text{mod}_4(n-3)]$	3	1	2	4

A

Příklad 11 Je dán diskretní harmonický signál (diskretní kosinusovka) s periodou $N = 16$:

$\tilde{x}[n] = 4 \cos\left(\frac{2\pi n}{16} + \frac{\pi}{4}\right)$ *amplituda C_1* $\frac{4 \cdot 16}{2} = 32$

Určete indexy a hodnoty všech jeho nenulových koeficientů diskretní Fourierovy řady $\tilde{X}[k]$ v intervalu $k \in 0 \dots N - 1$. Stačí jejich zápis v exponenciálním tvaru, není nutné převádět na složkový.

$\tilde{X}[1] = \frac{NC_1}{2} e^{j\pi/4}$ $\tilde{X}[N-1] = \frac{NC_1}{2} e^{-j\pi/4}$

$\tilde{X}[1] = 32 e^{j\pi/4}$ $\tilde{X}[15] = 32 e^{-j\pi/4}$

Příklad 12 Diskretní signál $x[n]$ má délku $N = 8$ vzorků. Jeho hodnoty jsou

$x[0] = 1$, $x[1] = \sqrt{2}$, $x[7] = -\sqrt{2}$, ostatní jsou nulové. Spočítejte zadaný koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT).

$X[1] = \dots = 1 \cdot 1 + \sqrt{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} - j \frac{1}{\sqrt{2}} \right) - \sqrt{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + j \frac{1}{\sqrt{2}} \right) = 1 + 1 - j - 1 - j = 1 - 2j$

Příklad 13 Diskretní signál $x[n]$ o délce $N = 16$ má *pouze jeden* nenulový koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 5$. Napište vztah pro tento signál. Vzhledem k tomu, že $X[16-3] = X[13] = 0$, nemělo by Vás překvapit, pokud bude signál komplexní.

zpětná DFT $x[n] = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X[k] e^{j\frac{2\pi}{N}kn}$
sume pouze jeden člen pro k=3
 $x[n] = \frac{1}{16} \cdot 5 \cdot e^{j\frac{2\pi}{16} \cdot 3n} = \frac{5}{16} e^{j\frac{3\pi}{8}n}$

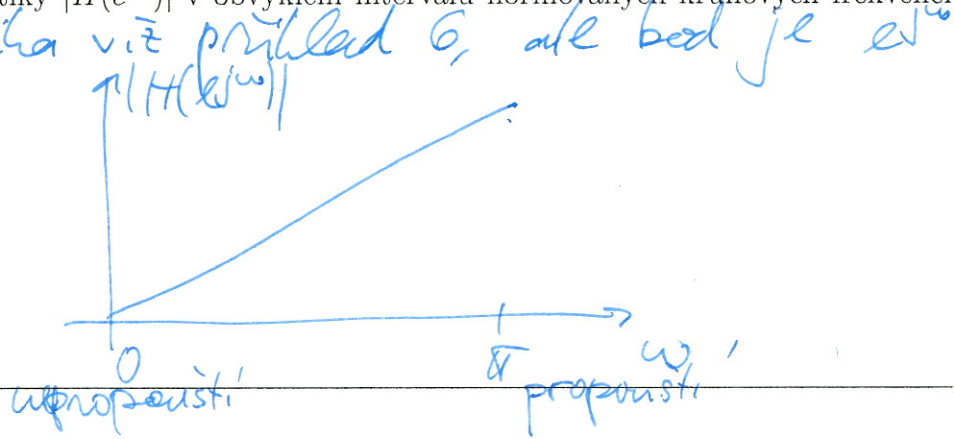
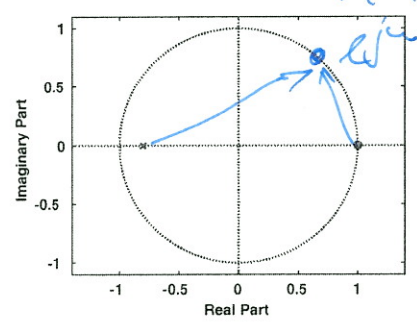
Příklad 14 Impulsní odezva číslicového filtru je zpožděný jednotkový impuls:

$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 3 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ Nakreslete průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

pouze zpozdí signál, nemění modul!

Příklad 15 Na obrázku je rozložení nulových bodů a pólů číslicového filtru. Nakreslete přibližně průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

A

Příklad 16 Dva číslicové filtry s impulsními odezvami (obě dány pro $n \in 0 \dots 3$):

$h_1[n] = [1 \ 0.5 \ -0.5 \ 0.25]$

$h_2[n] = [1 \ -0.5 \ 0.5 \ 0.25]$

$h[n] = h_1[n] + h_2[n]$

jsou spojeny paralelně. Napište impulsní odezvu vzniklého systému.

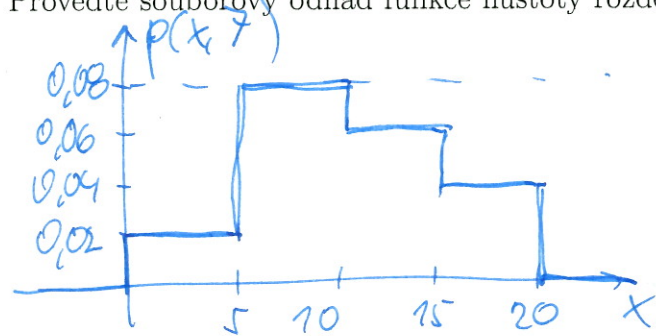
$h[n] = [2 \ 0 \ 0 \ 0.5]$

Příklad 17 V tabulce jsou hodnoty vzorku $n = 7$ náhodného signálu pro $\Omega = 10$ realizací:

ω	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\xi_\omega[7]$	8.7	7.6	15.3	15.9	3.7	9.7	8.9	12.9	14.1	15.0

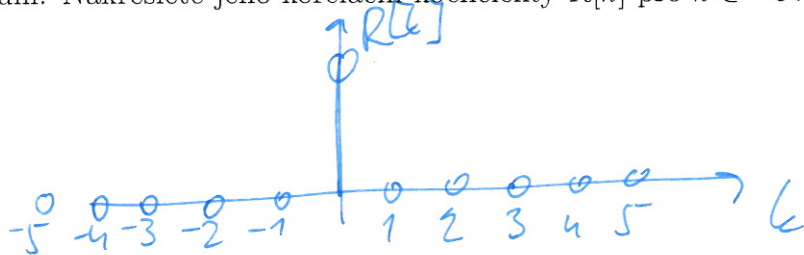
dělení pět

Proveďte souborový odhad funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x, 7)$ a nakreslete ji.

interval	count	pravd' hust	hust
$[0, 5]$	1	0,1	0,02
$[5, 10]$	4	0,4	0,08
$[10, 15]$	3	0,3	0,06
$[15, 20]$	2	0,2	0,04

Příklad 18 Náhodný signál s diskretním časem má konstantní spektrální hustotu výkonu, je to tedy bílý šum. Nakreslete jeho korelační koeficienty $R[k]$ pro $k \in -5 \dots 5$.

pozor nulový koeff ne nulový

Příklad 19 Určete střední výkon P náhodného signálu $x[n]$, jehož funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti

$p(g) = \begin{cases} \frac{1}{12} & \text{pro } g \in -6 \dots 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Pomůcka: pro náhodné signály se střední hodnotou nula platí, že střední výkon rovná se rozptylu: $P = D$.

$$D = \int_{-\infty}^{\infty} (g-a)^2 p(g) dg = \frac{1}{12} \int_{-6}^6 g^2 dg = \frac{1}{12} \left[\frac{g^3}{3} \right]_{-6}^6 = \dots = \frac{12^2}{12}$$

$P = \frac{12^2}{12} = 12$

Příklad 20 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu má na normované kruhové frekvenci $\omega = 0.2\pi$ rad hodnotu $G_x(e^{j0.2\pi}) = 5$. Signál prochází číslicovým filtrem, který má na této frekvenci hodnotu frekvenční charakteristiky $H(e^{j0.2\pi}) = \sqrt{5}e^{j\frac{3\pi}{8}}$.

Určete spektrální hustotu výkonu výstupního signálu na téže frekvenci.

$G_y(e^{j\omega}) = G_x(e^{j\omega}) \cdot |H(e^{j\omega})|^2$

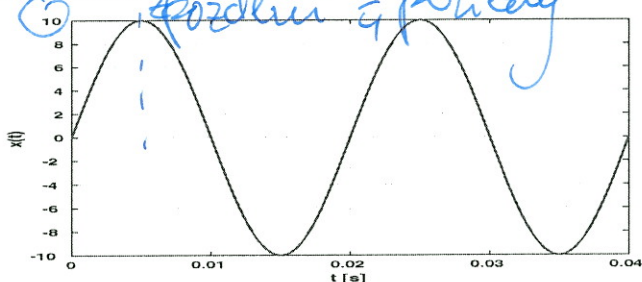
$G_y(e^{j0.2\pi}) = 5 \cdot (\sqrt{5})^2 = 25$

Semestrální zkouška ISS, 2. opravný termín, 1.2.2017, skupina B

Login: Příjmení a jméno: Podpis:
(čitelně!)

viz A

Příklad 1 Určete kruhovou frekvenci a hodnoty všech nenulových koeficientů Fourierovy řady pro signál na obrázku.

zpoždění $\frac{1}{4}$ periody

$$\omega_1 = 100\pi \text{ rad/s}$$

$$c_n = 5 \cdot e^{-j\frac{\pi}{2}}$$

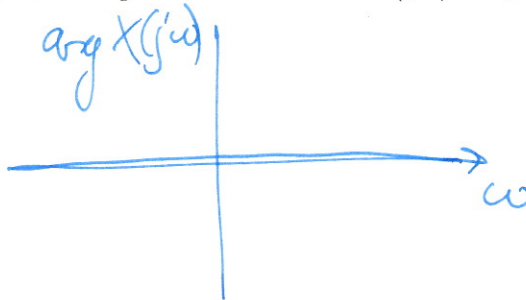
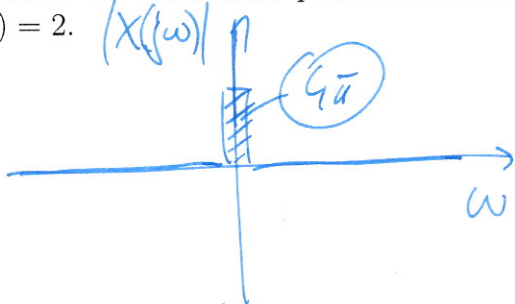
$$c_{-n} = 5 \cdot e^{+j\frac{\pi}{2}}$$

Příklad 2 Provádíme konvoluci dvou signálů se spojitým časem: $x_1(t)$ je nenulový od -3 s do 3 s. $x_2(t)$ je nenulový od 0 s do 3 s. Napište, v jakém intervalu bude nenulová jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$y(t)$ bude nenulový od -3s do 6s.

viz A

Příklad 3 Nakreslete průběh modulu i argumentu spektrální funkce $X(j\omega)$ stejnosměrného signálu $x(t) = 2$.

viz A

Příklad 4 Je dán obdélníkový signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } -3 \leq t \leq 3 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

$\omega = 6$

Na které kruhové frekvenci ω_a (v rad/s) bude jeho spektrální funkce poprvé nulová, postupujeme-li od $\omega = 0$ doprava?

viz A

$$\omega_a = \frac{2\pi}{6} = \frac{\pi}{3} \text{ rad/s}$$

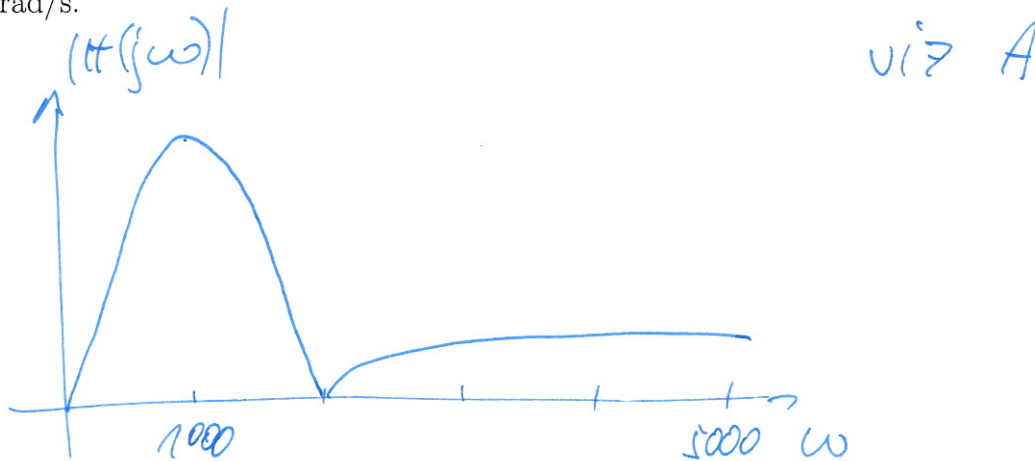
Příklad 5 Vysvětlete vztah mezi Fourierovou transformací a Laplaceovou transformací téhož signálu se spojitým časem $x(t)$.

viz A

Příklad 6 Přenosová funkce systému se spojitým časem má nulový bod $n_1 = 0$, další dva komplexně sdružené nulové body a dva komplexně sdružené póly:

$n_{2,3} = \pm 2000j, \quad p_{1,2} = -10 \pm 1000j.$

Nakreslete přibližně průběh modulové frekvenční charakteristiky $|H(j\omega)|$ pro kruhové frekvence $\omega \in [0, 5000]$ rad/s.

Příklad 7 Netopýr rezavý vysílá zvuk — periodický signál — na základní frekvenci $f_1 = 23$ kHz. Jedná se o složitý signál, je nutné zaznamenat nejen základní frekvenci, ale i další harmonické frekvence až do $4f_1$. Určete, jaká bude minimální vzorkovací frekvence pro navzorkování netopýřího zvuku.

viz A

$F_{smin} = \dots\dots\dots$

Příklad 8 Kvantizér má k dispozici 6 bitů, do něj vstupuje harmonický signál (cosinusovka), který plně využívá jeho dynamického rozsahu. Určete poměr signálu ke kvantizačnímu šumu (SNR) v deciBellech (dB) takového kvantizéru.

viz A

SNR = $\dots\dots\dots$

Příklad 9 Vypočtete a do tabulky zapište běžnou lineární (ne kruhovou!) konvoluci dvou signálů s diskretním časem.

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x_1[n]$	4	3	1	2	0	0	0	0	0	0
$x_2[n]$	-1	1	0	-1	0	0	0	0	0	0
$x_1[n] * x_2[n]$	-4	1	2	-5	-1	-1	-2			

Příklad 10 V tabulce je dán signál s diskretním časem o délce $N = 4$. Napište jeho predepsané kruhové posunutí.

n	0	1	2	3
$x[n]$	4	3	1	2
$R_4[n]x[\text{mod}_4(n-3)]$	3	1	2	4

B

Příklad 11 Je dán diskretní harmonický signál (diskretní kosinusovka) s periodou $N = 16$:

$$\tilde{x}[n] = 5 \cos\left(\frac{2\pi n}{16} - \frac{\pi}{4}\right)$$

Určete indexy a hodnoty všech jeho nenulových koeficientů diskretní Fourierovy řady $\tilde{X}[k]$ v intervalu $k \in 0 \dots N - 1$. Stačí jejich zápis v exponenciálním tvaru, není nutné převádět na složkový.

$$5 \cdot 16 = 80$$

$$\tilde{X}[1] = 40 e^{-j\frac{\pi}{4}} \quad \tilde{X}[15] = 40 e^{+j\frac{\pi}{4}}$$

Příklad 12 Diskretní signál $x[n]$ má délku $N = 8$ vzorků. Jeho hodnoty jsou

$x[0] = 1$, $x[1] = \sqrt{2}$, $x[7] = -\sqrt{2}$, ostatní jsou nulové. Spočítejte zadaný koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT).

$$e^{j\frac{2\pi}{8}kn} = e^{j\frac{\pi}{4}3n} = e^{j\frac{3\pi}{4}n}$$

$$X[3] = \dots + \sqrt{2} \left(-\frac{1}{\sqrt{2}} - j\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - \sqrt{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + j\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = 1 - 1 - j + 1 + j = 1 - 2j$$

Příklad 13 Diskretní signál $x[n]$ o délce $N = 16$ má *pouze jeden* nenulový koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 5$. Napište vztah pro tento signál. Vzhledem k tomu, že $X[16 - 3] = X[13] = 0$, nemělo by Vás překvapit, pokud bude signál komplexní.

viz A

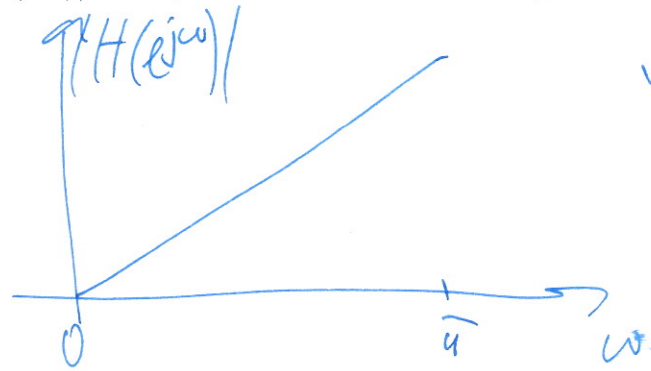
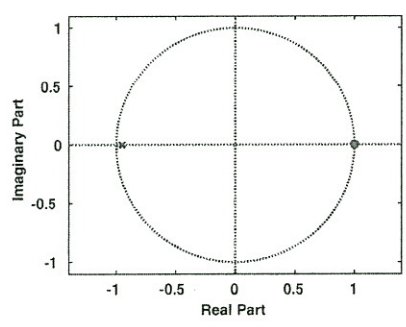
$$x[n] = \dots$$

Příklad 14 Impulsní odezva číslicového filtru je zpožděný jednotkový impuls:

$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 4 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ Nakreslete průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

Příklad 15 Na obrázku je rozložení nulových bodů a pólů číslicového filtru. Nakreslete přibližně průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

Příklad 16 Dva číslicové filtry s impulsními odezvami (obě dány pro $n \in 0 \dots 3$):

$$h_1[n] = [1 \ 0.5 \ -0.5 \ 0.25]$$

$$h_2[n] = [1 \ -0.5 \ 0.5 \ 0.25]$$

jsou spojeny paralelně. Napište impulsní odezvu vzniklého systému.

viz A

$$h[n] = \dots\dots\dots$$

Příklad 17 V tabulce jsou hodnoty vzorku $n = 7$ náhodného signálu pro $\Omega = 10$ realizací:

ω	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\xi_\omega[7]$	8.7	7.6	15.3	15.9	3.7	9.7	8.9	12.9	14.1	15.0

Proveďte souborový odhad funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x, 7)$ a nakreslete ji.

viz A

Příklad 18 Náhodný signál s diskretním časem má konstantní spektrální hustotu výkonu, je to tedy bílý šum. Nakreslete jeho korelační koeficienty $R[k]$ pro $k \in -5 \dots 5$.

viz A

Příklad 19 Určete střední výkon P náhodného signálu $x[n]$, jehož funkce hustoty rozdělení pravděpodobnost

$$p(g) \text{ má tvar obdélníka: } p(g) = \begin{cases} \frac{1}{12} & \text{pro } g \in -6 \dots 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Pomůcka: pro náhodné signály se střední hodnotou nula platí, že střední výkon rovná se rozptylu: $P = D$.

viz A

$$P = \dots\dots\dots$$

Příklad 20 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu má na normované kruhové frekvenci $\omega = 0.2\pi$ rad hodnotu $G_x(e^{j0.2\pi}) = 5$. Signál prochází číslicovým filtrem, který má na této frekvenci hodnotu frekvenční charakteristiky $H(e^{j0.2\pi}) = \sqrt{5}e^{j\frac{5\pi}{8}}$.

Určete spektrální hustotu výkonu výstupního signálu na téže frekvenci.

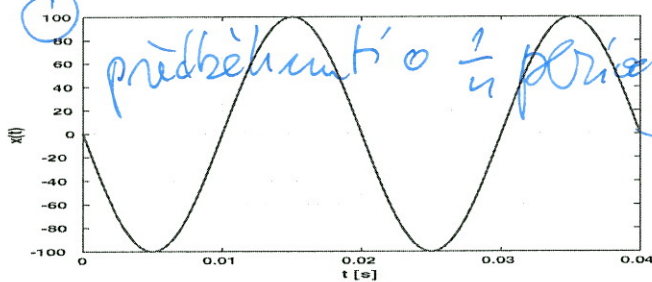
viz A

$$G_y(e^{j0.2\pi}) = \dots\dots\dots 25$$

Semestrální zkouška ISS, 2. opravný termín, 1.2.2017, skupina C

Login: Příjmení a jméno: Podpis:
(čitelně!)

Příklad 1 Určete kruhovou frekvenci a hodnoty všech nenulových koeficientů Fourierovy řady pro signál na obrázku.

viz A

$$\omega_1 = 100\pi \text{ rad/s}$$

$$c_1 = 50 e^{+j\frac{\pi}{2}}$$

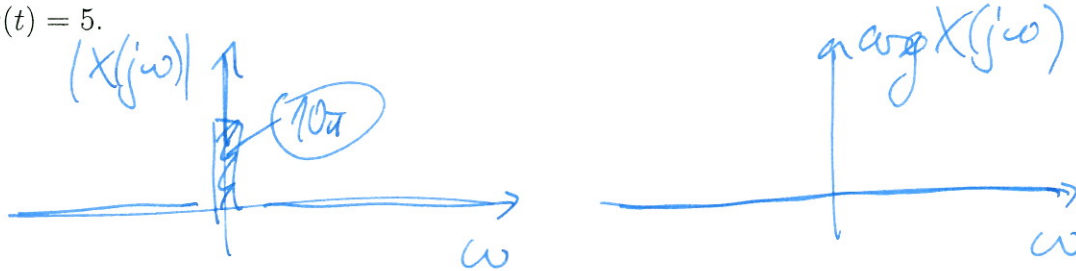
$$c_{-1} = 50 e^{-j\frac{\pi}{2}}$$

Příklad 2 Provádíme konvoluci dvou signálů se spojitým časem: $x_1(t)$ je nenulový od -3 s do 3 s. $x_2(t)$ je nenulový od 0 s do 4 s. Napište, v jakém intervalu bude nenulová jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

y(t) bude nenulový od -3s do 7s

viz A

Příklad 3 Nakreslete průběh modulu i argumentu spektrální funkce $X(j\omega)$ stejnosměrného signálu $x(t) = 5$.

viz A

Příklad 4 Je dán obdélníkový signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } -2 \leq t \leq 2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. *$\tau = 4$*

Na které kruhové frekvenci ω_a (v rad/s) bude jeho spektrální funkce poprvé nulová, postupujeme-li od $\omega = 0$ doprava?

viz A

$$\omega_a = \frac{2\pi}{\tau} = \frac{\pi}{2} \text{ rad/s}$$

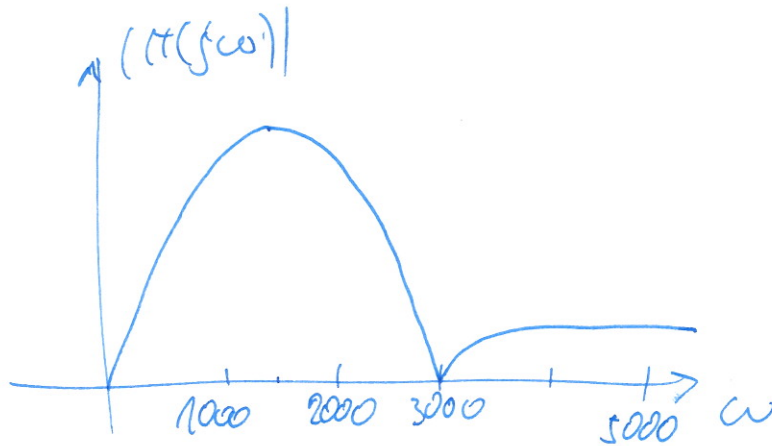
Příklad 5 Vysvětlete vztah mezi Fourierovou transformací a Laplaceovou transformací téhož signálu se spojitým časem $x(t)$.

viz A

Příklad 6 Přenosová funkce systému se spojitým časem má nulový bod $n_1 = 0$, další dva komplexně sdružené nulové body a dva komplexně sdružené póly:

$$n_{2,3} = \pm 3000j, \quad p_{1,2} = -10 \pm 1500j.$$

Nakreslete přibližně průběh modulové frekvenční charakteristiky $|H(j\omega)|$ pro kruhové frekvence $\omega \in [0, 5000]$ rad/s.

viz A

Příklad 7 Netopýr rezavý vysílá zvuk — periodický signál — na základní frekvenci $f_1 = 23$ kHz. Jedná se o složitý signál, je nutné zaznamenat nejen základní frekvenci, ale i další harmonické frekvence až do $4f_1$. Určete, jaká bude minimální vzorkovací frekvence pro navzorkování netopýřího zvuku.

viz A

$$F_{smin} = \dots\dots\dots$$

Příklad 8 Kvantizér má k dispozici 6 bitů, do něj vstupuje harmonický signál (cosinusovka), který plně využívá jeho dynamického rozsahu. Určete poměr signálu ke kvantizačnímu šumu (SNR) v deciBellech (dB) takového kvantizéru.

viz A

$$SNR = \dots\dots\dots$$

Příklad 9 Vypočítejte a do tabulky запиšte běžnou lineární (ne kruhovou!) konvoluci dvou signálů s diskretním časem.

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x_1[n]$	4	3	1	2	0	0	0	0	0	0
$x_2[n]$	-1	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0
$x_1[n] * x_2[n]$	-4	-7	-4	-7	-5	-1	-2			

Příklad 10 V tabulce je dán signál s diskretním časem o délce $N = 4$. Napište jeho přeepsané kruhové posunutí.

n	0	1	2	3
$x[n]$	4	3	1	2
$R_4[n]x[\text{mod}_4(n-2)]$	1	2	4	3

C

Příklad 11 Je dán diskretní harmonický signál (diskretní kosinusovka) s periodou $N = 16$:

$$\tilde{x}[n] = 6 \cos\left(\frac{2\pi n}{16} + \frac{3\pi}{4}\right)$$

$$\frac{6 \cdot 8}{2} = 48$$

Určete indexy a hodnoty všech jeho nenulových koeficientů diskretní Fourierovy řady $\tilde{X}[k]$ v intervalu $k \in 0 \dots N - 1$. Stačí jejich zápis v exponenciálním tvaru, není nutné převádět na složkový.

$$\tilde{X}[1] = 48 e^{j\frac{3\pi}{4}}$$

$$\tilde{X}[15] = 48 e^{-j\frac{3\pi}{4}}$$

Příklad 12 Diskretní signál $x[n]$ má délku $N = 8$ vzorků. Jeho hodnoty jsou

$x[0] = 1$, $x[1] = \sqrt{2}$, $x[7] = -\sqrt{2}$, ostatní jsou nulové. Spočítejte zadaný koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT).

viz A

$$X[1] = \dots\dots\dots$$

Příklad 13 Diskretní signál $x[n]$ o délce $N = 16$ má *pouze jeden* nenulový koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 5$. Napište vztah pro tento signál. Vzhledem k tomu, že $X[16 - 3] = X[13] = 0$, nemělo by Vás překvapit, pokud bude signál komplexní.

viz A

$$x[n] = \dots\dots\dots$$

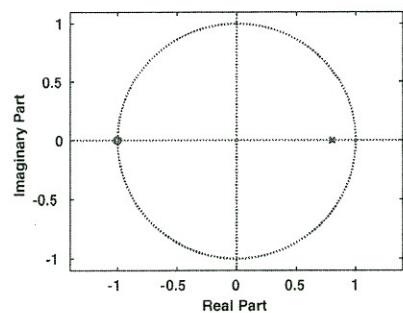
Příklad 14 Impulsní odezva číslicového filtru je zpožděný jednotkový impuls:

$$h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Nakreslete průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

Příklad 15 Na obrázku je rozložení nulových bodů a pólů číslicového filtru. Nakreslete přibližně průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

Příklad 16 Dva číslicové filtry s impulsními odezvami (obě dány pro $n \in 0 \dots 3$):

$$h_1[n] = [1 \ 0.5 \ -0.5 \ 0.25]$$

$$h_2[n] = [1 \ -0.5 \ 0.5 \ 0.25]$$

jsou spojeny paralelně. Napište impulsní odezvu vzniklého systému.

viz A

$$h[n] = \dots\dots\dots$$

Příklad 17 V tabulce jsou hodnoty vzorku $n = 7$ náhodného signálu pro $\Omega = 10$ realizací:

ω	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\xi_\omega[7]$	8.7	7.6	15.3	15.9	3.7	9.7	8.9	12.9	14.1	15.0

Proveďte souborový odhad funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x, 7)$ a nakreslete ji.

viz A

Příklad 18 Náhodný signál s diskretním časem má konstantní spektrální hustotu výkonu, je to tedy bílý šum. Nakreslete jeho korelační koeficienty $R[k]$ pro $k \in -5 \dots 5$.

viz A

Příklad 19 Určete střední výkon P náhodného signálu $x[n]$, jehož funkce hustoty rozdělení pravděpodobnost

$$p(g) \text{ má tvar obdélníka: } p(g) = \begin{cases} \frac{1}{12} & \text{pro } g \in -6 \dots 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Pomůcka: pro náhodné signály se střední hodnotou nula platí, že střední výkon rovná se rozptylu: $P = D$.

viz A

$$P = \dots\dots\dots$$

Příklad 20 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu má na normované kruhové frekvenci $\omega = 0.2\pi$ rad hodnotu $G_x(e^{j0.2\pi}) = 5$. Signál prochází číslicovým filtrem, který má na této frekvenci hodnotu frekvenční charakteristiky $H(e^{j0.2\pi}) = \sqrt{5}e^{j\frac{\pi}{8}}$.

Určete spektrální hustotu výkonu výstupního signálu na téže frekvenci.

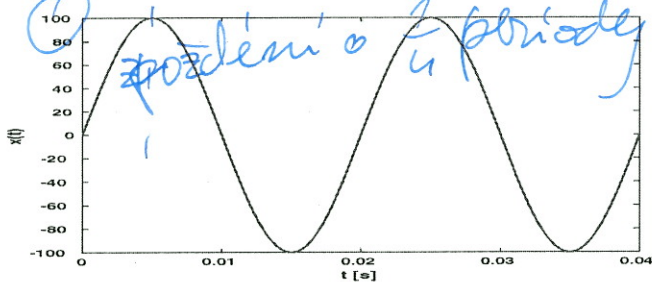
viz A

$$G_y(e^{j0.2\pi}) = \dots\dots\dots 25$$

Semestrální zkouška ISS, 2. opravný termín, 1.2.2017, skupina D

Login: Příjmení a jméno: Podpis:
(čitelně!)

Příklad 1 Určete kruhovou frekvenci a hodnoty všech nenulových koeficientů Fourierovy řady pro signál na obrázku.

uiz A

$$\omega_1 = 100\pi \text{ rad/s}$$

$$c_1 = 50 \cdot e^{-j\frac{\pi}{2}}$$

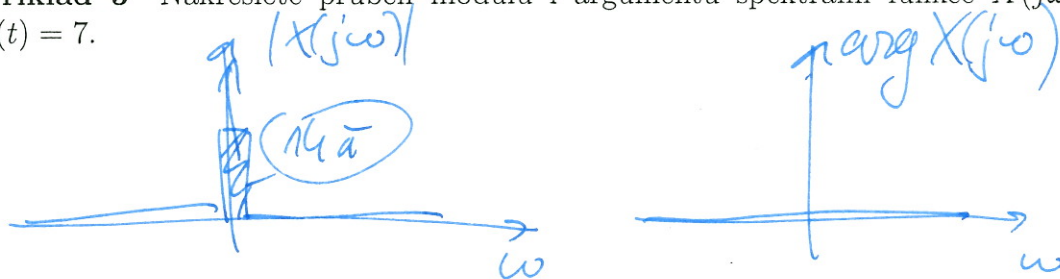
$$c_{-1} = 50 e^{+j\frac{\pi}{2}}$$

Příklad 2 Provádíme konvoluci dvou signálů se spojitým časem: $x_1(t)$ je nenulový od -3 s do 3 s. $x_2(t)$ je nenulový od 0 s do 5 s. Napište, v jakém intervalu bude nenulová jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

y(t) bude nenulový od -3s do 8s

uiz A

Příklad 3 Nakreslete průběh modulu i argumentu spektrální funkce $X(j\omega)$ stejnosměrného signálu $x(t) = 7$.

uiz A

Příklad 4 Je dán obdélníkový signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } -1 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. *v=2*

Na které kruhové frekvenci ω_a (v rad/s) bude jeho spektrální funkce poprvé nulová, postupujeme-li od $\omega = 0$ doprava?

uiz A

$$\omega_a = \frac{2\pi}{T} = \pi \text{ rad/s}$$

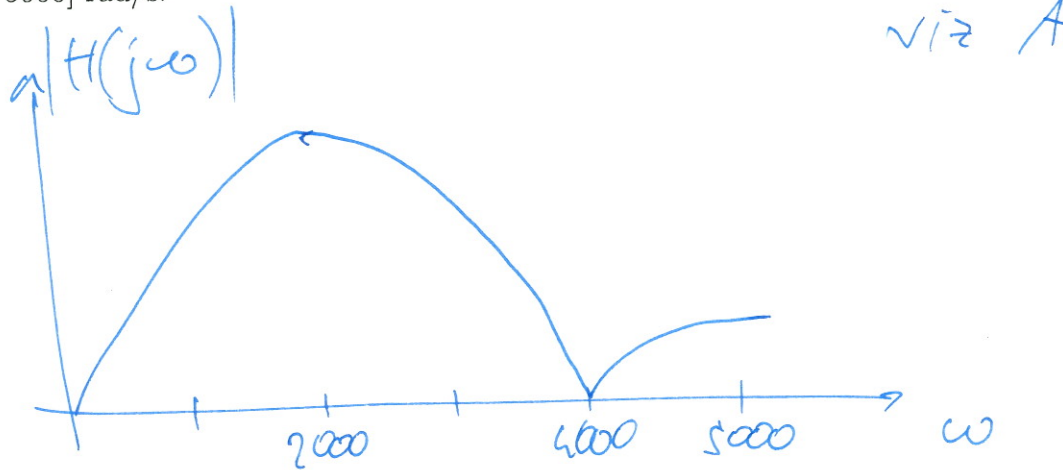
Příklad 5 Vysvětlete vztah mezi Fourierovou transformací a Laplaceovou transformací téhož signálu se spojitým časem $x(t)$.

uiz A

Příklad 6 Přenosová funkce systému se spojitým časem má nulový bod $n_1 = 0$, další dva komplexně sdružené nulové body a dva komplexně sdružené póly:

$$n_{2,3} = \pm 4000j, \quad p_{1,2} = -10 \pm 2000j.$$

Nakreslete přibližně průběh modulové frekvenční charakteristiky $|H(j\omega)|$ pro kruhové frekvence $\omega \in [0, 5000]$ rad/s.

Příklad 7 Netopýr rezavý vysílá zvuk — periodický signál — na základní frekvenci $f_1 = 23$ kHz. Jedná se o složitý signál, je nutné zaznamenat nejen základní frekvenci, ale i další harmonické frekvence až do $4f_1$. Určete, jaká bude minimální vzorkovací frekvence pro navzorkování netopýřího zvuku.

viz A

$$F_{smin} = \dots\dots\dots$$

Příklad 8 Kvantizér má k dispozici 6 bitů, do něj vstupuje harmonický signál (cosinusovka), který plně využívá jeho dynamického rozsahu. Určete poměr signálu ke kvantizačnímu šumu (SNR) v deciBellech (dB) takového kvantizéru.

viz A

$$SNR = \dots\dots\dots$$

Příklad 9 Vypočtěte a do tabulky zapište běžnou lineární (ne kruhovou!) konvoluci dvou signálů s diskretním časem.

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x_1[n]$	4	3	1	2	0	0	0	0	0	0
$x_2[n]$	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
$x_1[n] \star x_2[n]$	4	7	4	7	5	1	2			

Příklad 10 V tabulce je dán signál s diskretním časem o délce $N = 4$. Napište jeho predepsané kruhové posunutí.

n	0	1	2	3
$x[n]$	4	3	1	2
$R_4[n]x[\text{mod}_4(n-1)]$	2	4	3	1

D

Příklad 11 Je dán diskretní harmonický signál (diskretní cosinusovka) s periodou $N = 16$:

$$\tilde{x}[n] = 8 \cos\left(\frac{2\pi n}{16} - \frac{\pi}{4}\right)$$

$$\frac{8 \cdot 16}{2} = 64$$

Určete indexy a hodnoty všech jeho nenulových koeficientů diskretní Fourierovy řady $\tilde{X}[k]$ v intervalu $k \in 0 \dots N - 1$. Stačí jejich zápis v exponenciálním tvaru, není nutné převádět na složkový.

$$\tilde{X}[1] = 64 e^{-j\frac{\pi}{4}} \quad \tilde{X}[15] = 64 e^{+j\frac{\pi}{4}}$$

Příklad 12 Diskretní signál $x[n]$ má délku $N = 8$ vzorků. Jeho hodnoty jsou $x[0] = 1$, $x[1] = \sqrt{2}$, $x[7] = -\sqrt{2}$, ostatní jsou nulové. Spočítejte zadaný koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT).

viz B

$$X[3] = \dots\dots\dots$$

Příklad 13 Diskretní signál $x[n]$ o délce $N = 16$ má *pouze jeden* nenulový koeficient diskretní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 5$. Napište vztah pro tento signál. Vzhledem k tomu, že $X[16 - 3] = X[13] = 0$, nemělo by Vás překvapit, pokud bude signál komplexní.

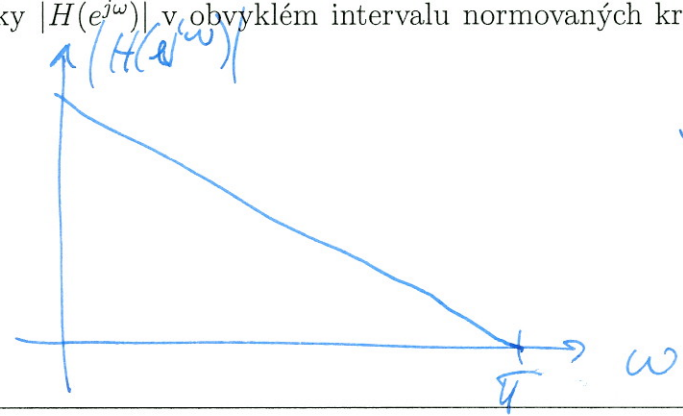
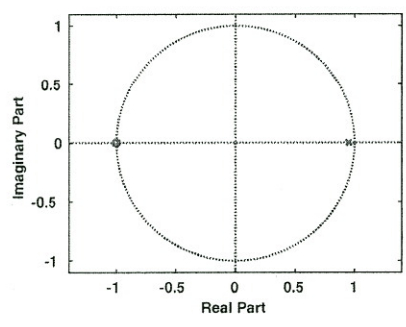
viz A

$$x[n] = \dots\dots\dots$$

Příklad 14 Impulsní odezva číslicového filtru je zpožděný jednotkový impuls:
 $h[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 10 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$ Nakreslete průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

Příklad 15 Na obrázku je rozložení nulových bodů a pólů číslicového filtru. Nakreslete přibližně průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ v obvyklém intervalu normovaných kruhových frekvencí $\omega \in 0 \dots \pi$ rad.

viz A

D

Příklad 16 Dva číslicové filtry s impulsními odezvami (obě dány pro $n \in 0 \dots 3$):

$$h_1[n] = [1 \ 0.5 \ -0.5 \ 0.25]$$

$$h_2[n] = [1 \ -0.5 \ 0.5 \ 0.25]$$

jsou spojeny paralelně. Napište impulsní odezvu vzniklého systému.

viz A

$$h[n] = \dots\dots\dots$$

Příklad 17 V tabulce jsou hodnoty vzorku $n = 7$ náhodného signálu pro $\Omega = 10$ realizací:

ω	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\xi_\omega[7]$	8.7	7.6	15.3	15.9	3.7	9.7	8.9	12.9	14.1	15.0

Proveďte souborový odhad funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti $p(x, 7)$ a nakreslete ji.

viz A

Příklad 18 Náhodný signál s diskretním časem má konstantní spektrální hustotu výkonu, je to tedy bílý šum. Nakreslete jeho korelační koeficienty $R[k]$ pro $k \in -5 \dots 5$.

viz A

Příklad 19 Určete střední výkon P náhodného signálu $x[n]$, jehož funkce hustoty rozdělení pravděpodobnost

$$p(g) \text{ má tvar obdélníka: } p(g) = \begin{cases} \frac{1}{12} & \text{pro } g \in -6 \dots 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Pomůcka: pro náhodné signály se střední hodnotou nula platí, že střední výkon rovná se rozptylu: $P = D$.

viz A

$$P = \dots\dots\dots$$

Příklad 20 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu má na normované kruhové frekvenci $\omega = 0.2\pi$ rad hodnotu $G_x(e^{j0.2\pi}) = 5$. Signál prochází číslicovým filtrem, který má na této frekvenci hodnotu frekvenční charakteristiky $H(e^{j0.2\pi}) = \sqrt{5}e^{-j\frac{3\pi}{8}}$.

Určete spektrální hustotu výkonu výstupního signálu na téže frekvenci.

viz A

$$G_y(e^{j0.2\pi}) = \dots\dots\dots$$

25